

Huisjesslakken zijn er in soorten en maten

Driestreep huisjesslak

door Theo de Jong

De Afrikaanse reuzenslak (*Achatina fulicia*), die ook als huisdier wordt gehouden, kan wel 27 cm worden terwijl het in Nederland algemeen voorkomende dwergpuntje (*Punctum pygmaeum*) maximaal 1,4 mm groot wordt. Veelal zijn de huisjes van de slakken neutraal gekleurd, hoogstens met een streep- of vlekpatroon. Heel anders dus dan vogels en amfibieën die vaak wel opvallend gekleurd zijn, denk aan bijeneter of putter en pijlgifkikker.

Een uitzondering is de op de eilanden in de Stille Oceaan voorkomende huisjesslakkenfamilie *Achatinellidae* die vaak bont gekleurd zijn met gele, witte, rode en zwarte strepen, hoewel er ook binnen die familie egaal gekleurde soorten voorkomen. Binnen een familie kunnen soorten enorm verschillen. Maar binnen een soort zijn alle individuen ongeveer gelijk in uiterlijk en gewicht, hoewel er vaak wel verschillen zijn tussen de geslachten. Wel kunnen door manipulaties van de mens binnen een soort allerlei variaties ontstaan, denk daarbij bijvoorbeeld aan de verschillende kippen- en hondenrassen die we kennen of aan het bekende aquariumvisje de guppy.

Tweeslachtig

Bij de zwartgerande of gewone tuinslak (*Capaea nemoralis*), misschien wel de meest algemeen in Nederland voorkomende huisjesslak is dat anders. Zoals alle weekdieren zijn ze tweeslachtig, dus er is geen verschil tussen geslachten. Toch komen er, zonder inbreng van de mens, tal van kleurvariaties voor. Ze kunnen gele, bruine, soms roze of beige of bijna witte huisjes hebben, al dan niet egaal

gekleurd of met één of meerdere donkere strepen per winding en tot vijf strepen op de onderste winding. Soms zijn de strepen heel dik zodat de slak bijna zwart lijkt, soms zijn het slechts ijle lijntjes.

Klimaatverandering

Over het waarom van zo'n grote diversiteit tasten de deskundigen nog in het duister. Men vermoedt dat het wellicht veroorzaakt wordt door of een aanpassing is aan de klimaatverandering. Egale licht gekleurde slakkenhuisjes weerkaatsen het zonlicht veel beter en blijven dus koeler dan slakkenhuisjes met veel brede zwarte banden. Er wordt gesuggereerd dat exemplaren met veel banden, dus donkere huisjes, meer voorkomen op dichter begroeide donkere plaatsen en dat de minder gestreepte en egaal gekleurde slakken juist in lagere meer open begroeiingen als graslanden leven. Of dat inderdaad zo is, moet nog nader onderzocht worden.

Eigen tuin

Het grappige is wel dat je al die variaties gewoon in je eigen tuin tegen kan komen of die nu open of dicht begroeid is. Zo heb ik de

0 streep donker

0 streep licht

1 streep

2 streep

3 streep dik

5 streep

hier afgebeelde slakken allemaal in mijn eigen tuin gefotografeerd. En als je dat doet, kom je soms ook andere interessante slakken of resten ervan tegen. Op de laatste foto zie je een huisje dat zwaar gehavend is maar dat alweer aardig door de slak is opgeknapt. Dat doen ze door het afzetten van een kalkhoudende stof aan de binnenkant van het huisje, maar alleen als de beschadiging niet te groot is. Het dier op de foto is een uitzondering, meestal drogen slakken met een dergelijk grote beschadiging uit en sterven, maar dit exemplaar maakte het nog goed. 🐌

Herstellende slak